

KRÓTKA HISTORIA ODZNAK „BITWY WARSZAWSKIEJ 1920r.”

Oddział PTTK Warszawa Praga (d. Praga Południe) im. Zygmunta Glogera w ubiegłych latach był inicjatorem ustanowienia odznak turystyczno-krajoznawczych upamiętniających Bitwę Warszawską z sierpnia 1920 roku. W latach 1990-1991 funkcjonowała odznaka okolicznościowa „Bitwa Warszawska 1920 r.”, ustanowiona w 70. Rocznicę bitwy, a od roku 1998 funkcjonuje stała odznaka pod tą samą nazwą. Autorem projektu tych dwóch odznak był kol. Włodzimierz Majdewicz. W roku 2019 na wniosek Oddziałowej Komisji Turystyki Pieszej Zarząd Oddziału ustanowił Jubileuszową Odznakę „Bitwa Warszawska 1920 r.” do zdobywania w latach 2019-2021.

Początki zainteresowania Oddziałowej Komisji Turystyki Pieszej tematyką Bitwy Warszawskiej sięgają końca lat 80. XX wieku. Wtedy przewodnicy naszej komisji prowadzili szereg wycieczek śladami pamiątek po tej bitwie, o których trudno było szukać w aktualnych przewodnikach. W roku 1989 kilka wycieczki prowadzone przez kolegę Andrzeja Krochmala zainspirowały komisję do ustanowienia w 70. rocznicę bitwy odznaki okolicznościowej „Bitwa Warszawska 1920 r.”. Duże zainteresowanie tą odznaką i wyczerpanie nakładu spowodowało, że w roku 1998 ustanowiono stałą odznaką pod tą samą nazwą, która funkcjonuje do dziś..

W pierwszej połowie lat 90. XX wieku kol. Przemysław Pilich, redaktor "Rogatki Grochowskiej" (biuletyn Oddziału), namówił członków komisji do dokumentowania miejsc pamięci związanych z Bitwą Warszawską dla potrzeb naszego biuletynu. Do tej propozycji w tamtym okresie włączyli się nasi koledzy z innych oddziałów, jak kol. Adam Szepiel (Białystok) czy kol. Jan Kamiński (Grudziądz). Efektem tej pracy było powstanie mini przewodników opracowanych przez kol. Andrzeja Kowalskiego i wydanych w 1995 roku.

- *Bitwa Warszawska 1920r. (materiały pomocnicze dla turystów i działaczy). Miejsca pamięci związane z Bitwą Warszawską 1920 na terenie woj. warszawskiego. Wyd. Warszawskiej Rady Przedstawicieli Oddziałów PTTK i Komitetu Organizacyjnego Warszawskich Dni Turystyki. Warszawa, wrzesień 1995r.; ss.36; 4 mapki.*
- *Miejsca pamięci związane z Bitwą Warszawską 1920r. "Niepodległość i Pamięć" (czasopismo muzealno-historyczne Muzeum Niepodległości w Warszawie) nr 2/3 (r.II), Warszawa 1995; s.119-186; 19 fot.*

Komisja nasza również współpracowała z ówczesnymi znakarzami kol. Eugeniuszem Kuśmierzem i kol. Ryszardem Głuszykiem w zakresie przebiegu i wykonania szlaków do miejsc związanych Bitwą Warszawską. Tak m. in. został

wykonany szlak do prowadzący do pomnika nad Bugiem w Rybieniu Leśnym.

Honorowo odznakę „Bitwa Warszawska 1920 r.” otrzymali:

Adam Szepiel (dn. 25.11.1998r.),

Papież Jan Paweł II (dn. 16.06.1999r.),

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Pomnik Zwycięstwa 1920r. w Markach (dn. 20.10.1999r.),

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Księdza Ignacego Skorupki w Ossowie (dn. 4.10.2000r.),

Konrad Rytel, starosta Powiatu Wołomińskiego (dn. 4.10.2000r.),

Oddział PTTK im. M. E. Andriollego w Otwocku (dn. 19.11.2003r.),

Kazimierz Lach z Warszawy, przodownik TP (dn. 28.01.2009r.),

prof. dr hab. Ryszard Juszkiewicz z Mławy (dn. 29.06.2011r.),

Gimnazjum nr 119 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wesolej (dn. 25.10.2012r.).

1

2

3

1. Odznaka okolicznościowa „Bitwa Warszawska 1920 r.” z lat 1990 -1991.
2. Odznaka stała „Bitwa Warszawska 1920 r.” funkcjonująca od 1998 r.
3. Odznaka jubileuszowa „Bitwa Warszawska 1920 r.” funkcjonująca w latach 2019-2021.

Przewodniczący OKTP
Andrzej Kowalski